2024/2084

29.7.2024

RÅDETS AFGØRELSE (FUSP) 2024/2084

af 26. juli 2024

om udnævnelse af Den Europæiske Unions særlige repræsentant for Kosovo (*)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 33 og artikel 31, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den 4. februar 2008 besluttede Rådet at udnævne Den Europæiske Unions særlige repræsentant (EUSR) i Kosovo.

(2) Den 30. juli 2020 vedtog Rådet afgørelse (FUSP) 2020/1135 ([1]), hvorved Tomáš SZUNYOG blev udnævnt til EUSR for Kosovo.

(3) Den 20. juli 2023 vedtog Rådet afgørelse (FUSP) 2023/1527 ([2]), som forlængede Tomáš SZUNYOGs mandat som EUSR for Kosovo. EUSR's mandat udløber den 31. august 2024.

(4) Aivo ORAV bør udnævnes til EUSR for Kosovo for perioden fra den 1. september 2024 til den 31. august 2026.

(5) EUSR vil skulle gennemføre mandatet under forhold, der muligvis vil blive forværret og vil kunne hindre opnåelsen af målene for Unionens optræden udadtil, jf. traktatens artikel 21 —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Den Europæiske Unions særlige repræsentant

Aivo ORAV udnævnes herved til Den Europæiske Unions særlige repræsentant (EUSR) for Kosovo fra den 1. september 2024 til den 31. august 2026. Rådet kan beslutte, at EUSR's mandat forlænges eller afsluttes tidligere, på grundlag af en vurdering fra Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité (PSC) og efter forslag fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (HR).

Artikel 2

Politikmål

EUSR's mandat bygger på følgende politikmål for Unionen i Kosovo:

a) at spille en førende rolle i forbindelse med fremme af et stabilt, levedygtigt, fredeligt, demokratisk og multietnisk Kosovo, der indgår i regionalt samarbejde

b) at styrke stabiliteten i regionen og generelt at bidrage til regionalt samarbejde og gode naboskabsforbindelser på det vestlige Balkan

c) at fremme et Kosovo, der går ind for retsstatsprincippet og beskyttelse af mindretal og af den kulturelle og religiøse arv

(*) Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med UNSCR 1244/1999 og ICJ's udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

([1]) Rådets afgørelse (FUSP) 2020/1135 af 30. juli 2020 om udnævnelse af Den Europæiske Unions særlige repræsentant i Kosovo (EUT L 247 af 31.7.2020, s. 25).

([2]) Rådets afgørelse (FUSP) 2023/1527 af 20. juli 2023 om forlængelse af mandatet for Den Europæiske Unions særlige repræsentant i Kosovo og om ændring af afgørelse (FUSP) 2020/1135 (EUT L 185 af 24.7.2023, s. 30).

d) at støtte Kosovos europæiske perspektiv og tilnærmelse til Unionen i overensstemmelse med regionens perspektiv og i overensstemmelse med stabiliserings- og associeringsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Kosovo på den anden side ([3]) (»stabiliserings- og associeringsaftalen«) og Rådets afgørelse (EU) 2015/1988 ([4]) samt med de relevante rådskonklusioner.

Artikel 3

Mandat

For at nå politikmålene har EUSR mandat til:

a) at støtte Kosovos europæiske perspektiv og tilnærmelse til Unionen i overensstemmelse med landets regionale perspektiv og i overensstemmelse med stabiliserings- og associeringsaftalen og afgørelse (EU) 2015/1988 samt de relevante rådskonklusioner via målrettet offentlig kommunikation og Unionens outreachaktiviteter, der er udformet til at sikre en bredere forståelse for og støtte til EU-relaterede spørgsmål hos offentligheden i Kosovo, herunder arbejdet i EULEX KOSOVO

b) med alle midler og instrumenter, der står til rådighed for EUSR, og med støtte fra EU-kontoret i Kosovo at overvåge, bistå og lette fremskridt med hensyn til politiske, økonomiske og europæiske prioriteter, herunder sikkerhed og udenlandsk informationsmanipulation og indblanding, i overensstemmelse med de respektive institutionelle kompetencer og ansvarsområder og støtte gennemførelsen af stabiliserings- og associeringsaftalen, herunder gennem den europæiske reformdagsorden

c) at bidrage til udviklingen og konsolideringen af respekten for menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder i Kosovo, herunder med hensyn til kvinder og børn, køn, mangfoldighed og inklusion og beskyttelse af mindretal, i overensstemmelse med Unionens menneskerettighedspolitik og Unionens retningslinjer vedrørende menneskerettigheder

d) at fremme Unionens overordnede politiske koordinering i Kosovo

e) at styrke Unionens tilstedeværelse i Kosovo og sikre, at den er sammenhængende, effektiv og synlig; at koordinere Unionens offentlige kommunikationsstrategi i Kosovo, herunder ved at arbejde tæt sammen med EUSR i forbindelse med dialogen mellem Beograd og Pristina og chefen for Den Europæiske Unions retsstatsmission i Kosovo (EULEX KOSOVO)

f) at vejlede chefen for EULEX KOSOVO om lokale politiske forhold, herunder om de politiske aspekter af spørgsmål vedrørende missionens udøvende ansvar samt om en eventuel overførsel af dens aktiviteter til EUSR- eller EU-kontoret i Kosovo og/eller til de lokale myndigheder, alt efter hvad der er relevant, og hvis de lokale forhold tillader det

g) i nødvendigt omfang at støtte dialogen mellem Beograd og Pristina, der fremmes af HR, med vægt på at fremme gunstige vilkår for processen; at tilbyde lokal politisk rådgivning og ekspertise til EUSR i forbindelse med dialogen mellem Beograd og Pristina

h) at støtte mandatet for de specialiserede afdelinger og den specialiserede anklagemyndighed, alt efter hvad der er relevant, i samordning med EULEX KOSOVO, herunder ved hjælp af kommunikation og outreachaktiviteter.

Artikel 4

Gennemførelse af mandatet

1. EUSR har ansvaret for gennemførelsen af mandatet og handler med reference til HR.

2. PSC opretholder privilegerede forbindelser med EUSR og er EUSR's primære kontaktpunkt til Rådet. PSC giver EUSR strategisk vejledning og politiske retningslinjer inden for rammerne af mandatet, og uden at dette berører HR's beføjelser.

3. EUSR arbejder tæt sammen med Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) og dens relevante tjenestegrene.

([3]) EUT L 71 af 16.3.2016, s. 3.
([4]) Rådets afgørelse (EU) 2015/1988 af 22. oktober 2015 om undertegnelse på Unionens vegne af stabiliserings- og associeringsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Kosovo på den anden side (EUT L 290 af 6.11.2015, s. 4).

Artikel 5

Finansiering

1. Det finansielle referencebeløb til dækning af udgifterne i forbindelse med EUSR's mandat i perioden fra den 1. september 2024 til den 31. august 2026 udgør 4 970 500 EUR.

2. Udgifterne forvaltes i overensstemmelse med de procedurer og regler, der gælder for Unionens almindelige budget.

3. Udgifterne forvaltes i henhold til en kontrakt mellem EUSR og Kommissionen. EUSR står til regnskab over for Kommissionen for alle udgifter.

Artikel 6

Sammensætning af medarbejderstaben

1. EUSR er inden for rammerne af sit mandat og de tilsvarende finansielle midler, der stilles til rådighed, ansvarlig for at sammensætte en medarbejderstab. Staben skal omfatte medarbejdere med den ekspertise i specifikke politiske spørgsmål, som mandatet kræver. EUSR underretter straks og løbende Rådet og Kommissionen om medarbejderstabens sammensætning.

2. Medlemsstaterne, EU-institutionerne og EU-Udenrigstjenesten kan foreslå udstationering af medarbejdere ved EUSR. Løn til udstationerede medarbejdere afholdes af henholdsvis medlemsstaten, den pågældende EU-institution eller EU-Udenrigstjenesten. Eksperter, der udstationeres af medlemsstaterne ved EU-institutionerne eller EU-Udenrigstjenesten, kan også udstationeres ved EUSR. Internationale kontraktansatte skal være statsborgere i en medlemsstat.

3. Alt udstationeret personale forbliver under den udsendende medlemsstats, den udsendende EU-institutions eller EU-Udenrigstjenestens administrative myndighed og udfører sine opgaver og handler i EUSR's mandats interesse.

Artikel 7

Privilegier og immuniteter for EUSR og EUSR's medarbejderstab

De privilegier, immuniteter og yderligere garantier, der er nødvendige for, at EUSR og dennes medarbejdere kan opfylde og afvikle EUSR's mission uhindret, aftales med værtsparterne, alt efter hvad der er relevant. Medlemsstaterne og EU-Udenrigstjenesten yder den fornødne støtte med henblik herpå.

Artikel 8

Sikkerheden i forbindelse med EU's klassificerede informationer

1. EUSR og medarbejderne i EUSR's stab overholder de sikkerhedsprincipper og minimumsstandarder, der er fastsat i Rådets afgørelse 2013/488/EU ([5]).

2. HR er bemyndiget til i overensstemmelse med sikkerhedsforskrifterne vedrørende beskyttelse af EU's klassificerede informationer at videregive EU's klassificerede informationer og dokumenter til og med klassifikationsgraden »CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL«, som er udarbejdet med henblik på aktionen, til NATO/KFOR.

3. HR er bemyndiget til i overensstemmelse med sikkerhedsforskrifterne vedrørende beskyttelse af EU's klassificerede informationer og i overensstemmelse med EUSR's operationelle behov at videregive EU's klassificerede informationer og dokumenter til og med klassifikationsgraden »RESTREINT UE/EU RESTRICTED«, som er udarbejdet med henblik på aktionen, til De Forenede Nationer og Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa. Der udarbejdes lokale ordninger med henblik herpå.

4. HR er bemyndiget til at videregive ikkeklassificerede EU-dokumenter vedrørende Rådets forhandlinger om aktionen, som er omfattet af tavshedspligt i henhold til artikel 6, stk. 1, i Rådets forretningsorden, til tredjeparter, der er tilknyttet denne afgørelse ([6]).

([5]) Rådets afgørelse 2013/488/EU af 23. september 2013 om reglerne for sikkerhedsbeskyttelse af EU's klassificerede informationer (EUT L 274 af 15.10.2013, s. 1).

([6]) Rådets afgørelse 2009/937/EU af 1. december 2009 om vedtagelse af Rådets forretningsorden (EUT L 325 af 11.12.2009, s. 35).

Artikel 9

Adgang til oplysninger og logistisk støtte

1. Medlemsstaterne, Kommissionen, EU-Udenrigstjenesten og Generalsekretariatet for Rådet sikrer, at EUSR får adgang til alle relevante oplysninger.

2. Unionens kontor og/eller medlemsstaterne yder, alt efter hvad der er relevant, logistisk støtte til EUSR.

Artikel 10

Sikkerhed

EUSR træffer i overensstemmelse med Unionens sikkerhedspolitik for personale, der er udstationeret uden for Unionen som led i operationer i medfør af traktatens afsnit V, i overensstemmelse med EUSR's mandat og på baggrund af sikkerhedssituationen i ansvarsområdet alle med rimelighed gennemførlige forholdsregler med hensyn til sikkerheden for alt personale, der står under EUSR's direkte myndighed, navnlig ved at:

a) udarbejde en specifik sikkerhedsplan på grundlag af rådgivning fra EU-Udenrigstjenesten, der omfatter specifikke materielle, organisatoriske og proceduremæssige sikkerhedsforanstaltninger vedrørende styring af sikre personalebevægelser til og inden for ansvarsområdet, samt styring af sikkerhedshændelser og en beredskabsplan og en evakueringsplan

b) sikre, at alt personale, der er udstationeret uden for Unionen, er dækket af en højrisikoforsikring, der er tilpasset forholdene i ansvarsområdet

c) sikre, at alle medarbejdere i EUSR's stab, der skal udstationeres uden for Unionen, herunder lokalt ansat personale, har modtaget relevant sikkerhedsuddannelse før eller ved ankomsten til ansvarsområdet på grundlag af de risikoratings, som EU-Udenrigstjenesten har opstillet for dette område

d) sikre, at alle vedtagne henstillinger, der udarbejdes efter regelmæssige sikkerhedsvurderinger, gennemføres, og aflægge skriftlige rapporter om deres gennemførelse og om andre sikkerhedsspørgsmål som led i de regelmæssige fremskridtsrapporter samt en endelig samlet rapport om gennemførelsen af mandatet til Rådet, HR og Kommissionen.

Artikel 11

Rapportering

EUSR aflægger regelmæssigt rapport til HR og PSC. EUSR aflægger også efter behov rapport til Rådets arbejdsgrupper. Der udsendes regelmæssigt rapporter gennem Coreunettet. EUSR kan aflægge rapport til Rådet for Udenrigsanliggender. EUSR kan inddrages i underretningen af Europa-Parlamentet.

Artikel 12

Koordination

1. EUSR bidrager til, at Unionens aktion fremtræder som en helhed, er sammenhængende og effektiv, og medvirker til at sikre, at alle Unionens instrumenter og medlemsstaternes aktioner sættes ind på en sammenhængende måde for at nå Unionens politikmål. Der tilstræbes, hvor det er relevant, et samarbejde med medlemsstaterne. EUSR's aktiviteter koordineres med Kommissionens aktiviteter samt, hvor det er hensigtsmæssigt, med de aktiviteter, der udføres af andre EUSR, som er aktive i regionen. EUSR sørger for regelmæssig briefing af medlemsstaternes missioner og Unionens delegationer.

2. På stedet holdes der tæt kontakt til cheferne for Unionens delegationer i regionen og medlemsstaternes missionschefer. De bestræber sig i videst muligt omfang på at bistå EUSR i gennemførelsen af mandatet. EUSR vejleder chefen for EULEX KOSOVO om lokale politiske forhold, herunder om de politiske aspekter af spørgsmål vedrørende det udøvende ansvar. EUSR og den øverstbefalende for den civile operation konsulterer hinanden i fornødent omfang. EUSR koordinerer tæt med EUSR i forbindelse med dialogen mellem Beograd og Pristina og tilbyder lokal politisk rådgivning og ekspertise. EUSR holder også tæt kontakt til relevante lokale myndigheder og andre internationale og regionale aktører på stedet.

3. EUSR sikrer sammen med andre EU-aktører på stedet formidling og udveksling af oplysninger blandt EU-aktører i indsatsområdet med henblik på at opnå en høj grad af fælles forståelse og vurdering af situationen.

Artikel 13

Bistand i forbindelse med krav

EUSR og EUSR's medarbejderstab bistår med at tilvejebringe elementer med henblik på at behandle eventuelle krav og forpligtelser, der hidrører fra mandaterne for tidligere EUSR'er for Kosovo, og yder administrativ bistand og giver adgang til relevante sagsakter med henblik herpå.

Artikel 14

Revision

Gennemførelsen af denne afgørelse og dens sammenhæng med andre bidrag fra Unionen til regionen tages løbende op til revision. EUSR forelægger Rådet, HR og Kommissionen regelmæssige fremskridtsrapporter og en endelig samlet rapport om gennemførelsen af mandatet senest den 30. maj 2026.

Artikel 15

Ikrafttræden

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.

Udfærdiget i Bruxelles, den 26. juli 2024.

På Rådets vegne

BÓKA J.

Formand